

som omhandler »The General Theory« er jo næsten altid en behandling af en speciel skat, nemlig stykskatten. Men hvorfor giver netop denne »The General Theory«?

I 6 kapitler gennemgaar von Mering nu overvæltningen i forskellige tilfælde, først og fremmest fri konkurrence og monopol. Det er en konstant stykskat, det drejer sig om. I et lille afsnit paa 6 sider er monopolistisk konkurrence inddraget i behandlingen. Der gives her en morsom gennemgang af en af Chamberlin's modeller. Man kunde vel med rette have ventet, at forf. under indtryk af værdilærens nye landvindinger i 30'erne vilde have gjort en del mere ud af de markedsformer, som ligger spredt ud mellem rent monopol (som behandles i kap. III) og fri konkurrence (som behandles i kap. IV). Det vilde have været mere naturligt og mere morsomt, om overvæltningen af en stykskat under imperfect competition havde været bogens hovedafsnit.

I kap. VII — som afsluttet 1. del — er der tilløb til en behandling af repercussionsevningerne (hvilket afsnit iøvrigt ikke efter forfatterens egen definition kan henregnes under overvæltningen). Det er særdeles fortjenstfuldt, at problemet overhovedet tages op. Desværre giver afsnittet ikke saa meget først og fremmest p. gr. af meget abstrakte forudsætninger. Forf. opererer f. eks. med en forudsætning om, at arbejdslønnen er fuldstændig elastisk (baade op og ned). En svaghed kommer til syne i dette afsnit: Intet sted gøres der opmærksom paa, om den betragtede skat er at opfatte som en tilvækst til de bestaaende med et tilsvarende budgetoverskud eller en tilsvarende forøgelse af den offentlige sektors udgifter eller om skatten evt. er at betragte alternativt med en anden skat af samme størrelse. Billedet af de totale virkninger maa blive stærkt paavirket af, om det er den ene eller den anden forudsætning, som gøres.

I 2. del tages en lang række skatter op til behandling. Der gives en — oversigtsmæssig — gennemgang af en masse forskellige skatter, som ejendomsskatter, skat paa arbejds løn, forskellige indkomst- og formueskatter o. s. v. Jeg tror næppe, der er saa forfærdelig mange direkte fejl i hele fremstillingen, men abstrakte forudsætninger gør atter resultaterne mindre

anvendelige. »Taxes on Labor« behandles saaledes med en udbuds- og en efterspørgselskurve efter arbejdskraft som direkte determinerende faktorer. Der er heller ikke taget meget hensyn til institutionelle faktorer, naar der vises, at en skat paa checks vil presse renten i vejret — altsaa bevirke en overvæltning!

Alt i alt giver bogen ikke de fremskridt fra »Die Steuerüberwälzung«, som man paa forhaand vilde have ventet. Men det er en ganske overordentlig letlæselig bog — hvilket er yderst behageligt for os andre, men maaske baade godt og ondt for de studenter, som skal læse den. Bogen er nemlig — ifølge forordet — for de lettere parter vedkommende beregnet som lærebog, hvilket maaske forklarer, at forf. ikke har følt sig fristet til at forsøge nye fremskridt.

Det bør tilføjes, at et appendix giver en matematisk udformet løsning af enkelte specielle problemer. Dette appendix er fortrinligt — særlig bør vist gennemgangen af virkningerne af en skat paa »quasi-rent« fremhæves.

Bogen er udsendt af »The Blakiston Company«. En indlagt seddel fortæller, at »Blakiston books are bound in high grade materials which are sturdy, vermin-proof and water resisting ... they can be cleaned with soap and water«. Det er jo betryggende!

P. Nørregaard Rasmussen.

Friedrich Neumark: Theorie und Praxis der modernen Einkommenbesteuerung. A. Francke AG. Verlag, Bern. 456 S. Pris: 35 s. fr.

Der er noget vist internationalt over Titelbladet. Bogen er skrevet af en Tysker, men Professor i Istanbul, og den er udkommet paa et Forlag i Schweiz. Indholdsfortegnelsen bekræfter det internationale Indtryk. Bogen er i to Dele, hvoraf den første giver en abstrakt Fremstilling af Indkomstskattens Teori. Anden Del er deskriptiv og beskriver Indkomstbeskatningens Regler i Storbritannien, Tyskland, Frankrig, U. S. A. og derefter kortere i Italien, Schweiz og Tyrkiet.

Trods al denne Internationalisme maa Bogen betegnes som typisk tysk. Her føres Tysklands bedste finansvidenskabelige Traditioner videre. Bogen er tysk i Metode; dette gælder først

som omhandler »The General Theory« er jo næsten altid en behandling af en speciel skat, nemlig stykskatten. Men hvorfor giver netop denne »The General Theory«?

I 6 kapitler gennemgaar von Mering nu overvæltningen i forskellige tilfælde, først og fremmest fri konkurrence og monopol. Det er en konstant stykskat, det drejer sig om. I et lille afsnit paa 6 sider er monopolistisk konkurrence inddraget i behandlingen. Der gives her en morsom gennemgang af en af Chamberlin's modeller. Man kunde vel med rette have ventet, at forf. under indtryk af værdilærens nye landvindinger i 30'erne vilde have gjort en del mere ud af de markedsformer, som ligger spredt ud mellem rent monopol (som behandles i kap. III) og fri konkurrence (som behandles i kap. IV). Det vilde have været mere naturligt og mere morsomt, om overvæltningen af en stykskat under imperfect competition havde været bogens hovedafsnit.

I kap. VII — som afsluttet 1. del — er der tilløb til en behandling af repercussionsevningerne (hvilket afsnit iøvrigt ikke efter forfatterens egen definition kan henregnes under overvæltningen). Det er særdeles fortjenstfuldt, at problemet overhovedet tages op. Desværre giver afsnittet ikke saa meget først og fremmest p. gr. af meget abstrakte forudsætninger. Forf. opererer f. eks. med en forudsætning om, at arbejdslønnen er fuldstændig elastisk (baade op og ned). En svaghed kommer til syne i dette afsnit: Intet sted gøres der opmærksom paa, om den betragtede skat er at opfatte som en tilvækst til de bestaaende med et tilsvarende budgetoverskud eller en tilsvarende forøgelse af den offentlige sektors udgifter eller om skatten evt. er at betragte alternativt med en anden skat af samme størrelse. Billedet af de totale virkninger maa blive stærkt paavirket af, om det er den ene eller den anden forudsætning, som gøres.

I 2. del tages en lang række skatter op til behandling. Der gives en — oversigtsmæssig — gennemgang af en masse forskellige skatter, som ejendomsskatter, skat paa arbejds løn, forskellige indkomst- og formueskatter o. s. v. Jeg tror næppe, der er saa forfærdelig mange direkte fejl i hele fremstillingen, men abstrakte forudsætninger gør atter resultaterne mindre

anvendelige. »Taxes on Labor« behandles saaledes med en udbuds- og en efterspørgselskurve efter arbejdskraft som direkte determinerende faktorer. Der er heller ikke taget meget hensyn til institutionelle faktorer, naar der vises, at en skat paa checks vil presse renten i vejret — altsaa bevirke en overvæltning!

Alt i alt giver bogen ikke de fremskridt fra »Die Steuerüberwälzung«, som man paa forhaand vilde have ventet. Men det er en ganske overordentlig letlæselig bog — hvilket er yderst behageligt for os andre, men maaske baade godt og ondt for de studenter, som skal læse den. Bogen er nemlig — ifølge forordet — for de lettere parter vedkommende beregnet som lærebog, hvilket maaske forklarer, at forf. ikke har følt sig fristet til at forsøge nye fremskridt.

Det bør tilføjes, at et appendix giver en matematisk udformet løsning af enkelte specielle problemer. Dette appendix er fortrinligt — særlig bør vist gennemgangen af virkningerne af en skat paa »quasi-rent« fremhæves.

Bogen er udsendt af »The Blakiston Company«. En indlagt seddel fortæller, at »Blakiston books are bound in high grade materials which are sturdy, vermin-proof and water resisting ... they can be cleaned with soap and water«. Det er jo betryggende!

P. Nørregaard Rasmussen.

Friedrich Neumark: Theorie und Praxis der modernen Einkommenbesteuerung. A. Francke AG. Verlag, Bern. 456 S. Pris: 35 s. fr.

Der er noget vist internationalt over Titelbladet. Bogen er skrevet af en Tysker, men Professor i Istanbul, og den er udkommet paa et Forlag i Schweiz. Indholdsfortegnelsen bekræfter det internationale Indtryk. Bogen er i to Dele, hvoraf den første giver en abstrakt Fremstilling af Indkomstskattens Teori. Anden Del er deskriptiv og beskriver Indkomstbeskatningens Regler i Storbritannien, Tyskland, Frankrig, U. S. A. og derefter kortere i Italien, Schweiz og Tyrkiet.

Trods al denne Internationalisme maa Bogen betegnes som typisk tysk. Her føres Tysklands bedste finansvidenskabelige Traditioner videre. Bogen er tysk i Metode; dette gælder først

Sondringen mellem Teori og Praxis, der paa en Maade er hensigtsmæssig — men ogsaa fører til, at meget maa siges to Gange — og paa en Maade er saa taabelig, fordi Teorien maa have til Opgave at give en Oversigt over Praxis enten, som den er, eller som den findes at burde være, og Praxis findes ikke i en Bog, men udenfor. Dernæst er det ogsaa tysk, naar Forfatteren har saa stærk en Trang til at rubricere. Her anvendes Inddeling i Paragrafer, romerske og arabiske Tal, latinske og græske Bogstaver i Ental og Flertal. Dette gælder ogsaa Forfatterens umaadelige Belæsthed; alt er læst, og hver Tanke er puttet ind i en Baas. Det hele er systematiseret og grundigt systematiseret. Man har virkelig Indtrykket af, at her staar *alt* om Indkomstskatter. Og endelig gælder det ogsaa om selve Sprogformen, at den er meget tysk.

Det er paa tysk Videnskabs klassiske Grundighed, at Bogens Værdi beror. Her findes en Systematisering af saa at sige alle Problemer vedrørende Indkomstskat. Skønt vel tænkt som en Lærebog virker den meget haandbogs-mæssig. Der er ikke megen Grund til at gaa ind paa Neumarks egen Indsats i denne Bog, for den bestaar i, at han har læst saa uendelig meget, har ejet Evnen og Taalmodigheden til at rubricere det hele og gengive det over-skueligt, dog med en vis Trang til meget subtile Sondringer og absolut blottet for Lune, hvad vel heller ikke hører hjemme i en finans-videnskabelig Bog. Neumarks egne økonomiske eller finansvidenskabelige Idéer er det vanskeligere at finde. De bestaar saa at sige i selve Spændetrøjen, medens det, der er spændt inde i Trøjen, enten er alment Stof eller noget, der er ydet af andre, hvad der selvsagt omhyggeligt gøres rede for.

Bedst lykkes denne Fremstillingsmaade ved de — trods alt — mere skattetekniske Problemer, saasom de forskellige Hovedformer for Indkomstbeskatning f. Eks. paa Person og Selskaber, Differentiering efter Kilde, Eksistensminimum-Diskussionen, Progression eller ikke-Progression, Optrækningsproblemer, f. Eks. Kildeskat eller Modtagerprincip o. s. v. Derimod brister den ligesom, naar Forfatteren kommer ind paa de mere økonomiske Problemer, saasom Konjunkturernes Virkning paa Be-

skatning og Beskatningens paa Konjunkturerne. Forfatteren kender ogsaa hele denne Litteratur, men hans Systematiseringstrang virker her saa stærkt som en Spændetrøje, at den næsten tager Livet af den. Maaske beror det paa, at Forfatteren ikke gør Indtryk af selv helt at have forstaaet denne Problemkreds. I alt Fald synes Ræsonnementerne hyp-pigt at svinge mellem de mere driftsøkonomiske, hvorefter Budgettet skal balancere, og Trediversnes mere sprælske Idéer.

I Konsekvens af god gammel tysk finans-videnskabelig Tradition er det, at en saadan Afhandling omfatter en stor deskriptiv Del, hvor man omhyggeligt gennemgaar en Række Enkeltlandes Lovgivning. Disse Afsnit har det samme Præg af Grundighed, Omhu og Rigtighed. Anmelderen ved faktisk ikke noget Sted, hvor man paa ca. 50 Sider kan faa en bedre, rigtigere (og kedeligere) Fremstilling af engelske Indkomstskattelove m. m. end i denne Bog. Som Haandbog er disse Afsnit af meget stor Værdi.

Bogen hører til de Bøger, der hører hjemme paa en Reol; den skal tages ned, naar man vil vide et eller andet, men man skal være forsynet med overmenneskelig Udholdenhed for at læse den fra Ende til anden. Og gør man det, faar man ikke saa meget ud af den, fordi den netop først og fremmest er en Haandbog om Tanker og om Love.

Kjeld Philip.

Michael Young: Labour's plan for plenty. Gollancz, London 1947. 169 Sider. Sh. 7/6 net.

En yngre engelsk Økonom, der er knyttet til Arbejderpartiets Research Department, gennemgaar i ni Kapitler det engelske Regeringspartis politiske Maal. Det engelske Arbejderparti betragter Planøkonomi som det nødvendige Grundlag for egentlig Frihed; men Planøkonomien skal opbygges samtidig med Bevarelse og Udvikling af den enkeltes Frihed og det politiske Demokrati. Det betyder, at 100 pct. Socialisme ikke kan skabes i en Femaarsperiode. Den gradvise Gennemførelse af Socialismen er ogsaa nødvendig for Træning af Statens Tjenestemænd til de nye Opgaver. Efter en kort Kritik af det kapitalistiske Sam-